

Anvisning för gårdar med produktionsdjur om bortskaffande av biprodukter från hemslakt från och med 1.1.2013

1. Inledning

Med biprodukter från hemslakt avses bårdelar och organ av djur som har slaktats för användning som livsmedel för eget bruk på ursprungsgården och som inte används som människoföda eller som föda för de egna sällskapsdjuren på gården. Denna anvisning gäller biprodukter från hemslakt av **svin och idisslare**.

Enligt biproduktförordningen (EG) nr 1069/2009 och jord- och skogsbruksministeriets förordning 1192/2011 ska biprodukter som uppstår i samband med slakt på gården bortskaffas på ett sätt som föreskrivs i förordningen. Inom området för insamling av kadaver av svin och fjäderfå får slaktbiprodukter av svin inte bortskaffas genom nedgrävning, och det samma gäller för slaktbiprodukter av idisslare inom området för insamling av kadaver av idisslare. Den övergångsperiod som fastställts i JSM:s förordning 1192/2011 har förlängts med ett halvt år och förbudet träder i kraft 1.1.2013. Länkar till kartorna över uppsamlingsområdena finns i slutet av anvisningen.

2. Anmälan om hemslakter

Utmönstringssättet för hemslaktade djur ska meddelas i djurregistret som "slaktats på gården". Anmälan om utmönstring ska göras inom ramen för de stadgade tidsgränserna för respektive djurslag. Slakt av över 72 månader gamla nötkreatur för eget bruk ska även anmälas till kommunalveterinären senast sista vardagen före slakten på grund av BSE-provtagning.

3. Bortskaffande av biprodukter från hemslakt från och med 1.1.2013

3.1 Hur områdesindelningen inverkar på vilka bortskaffningssätt som tillåts

3.1.1 Avlägsna områden

Biprodukter från hemslakt kan bortskaffas genom nedgrävning på avlägsna områden för respektive djurslag.

Slaktbiprodukter kan också sändas till en godkänd avstjälningsplats som har tillstånd att ta emot materialet i fråga. Den lokala miljömyndigheten ger information om dessa avstjälningsplatser. Förbränning i förbränningsanläggningar som är godkända för avfallsförbränning är också tillåtet (se punkt 3.3 i anvisningen).

3.1.2 Uppsamlingsområden

Inom uppsamlingsområdet kan gårdens slaktbiprodukter bortskaffas genom att de sänds till den godkända bearbetningsanläggningen vid Honkajoki Oy. De kan också

Anvisning för gårdar med produktionsdjur om bortskaffande av biprodukter från hemslakt

brännas i en för avfallsförbränning godkänd förbränningsanläggning (se punkt 3.3 i anvisningen).

3.2 Uppsamling och bortskaffande av biprodukter från hemslakt inom uppsamlingsområdet

3.2.1 Förvaring på gården före uppsamlingen

Slaktbiprodukter ska förvaras på gårdarna på ett sådant sätt att de inte förfärs innan de samlas upp ifall det kommer att dröja en längre tid innan uppsamlingsbilen anländer. De kan t.ex. förvaras i ett kylrum för kadaver eller nerfrysta i papperssäcker eller papplådor.

Det är viktigt att det inte finns stenmaterial eller annat material bland slaktbiprodukterna som skulle kunna störa processerna i bearbetningsanläggningen. För att undvika problem under bearbetningen får slaktbiprodukter inte heller förpackas i plastsäcker. Det ska finnas en permanent plats på gården för avhämtning av biprodukter och kadaver, som lätt kan nås av uppsamlingsbilen och där det går snabbt att lyfta upp materialet i bilen.

Tidpunkten för uppsamlingen meddelas i förväg till producenten. Material som ska samlas upp vid en angiven tidpunkt ska vara färdigt att lyftas upp i uppsamlingsbilen. Om både kadaver och slaktbiprodukter hämtas från gården samtidigt, ska de finnas på samma avhämtningsställe.

Slaktbiprodukter av **idisslare** ska absolut förvaras skilt från kadaver. Det här beror på att kadavren av idisslare ska plockas ut ur det insamlade partiet ett i sänder för bearbetning vid bearbetningsanläggningen och av dessa sorteras ut av vilka som BSE-prov ska tas i enlighet med bestämmelserna. Det är omöjligt att sortera dem om det finns slaktbiprodukter bland kadavren.

Slaktbiprodukter av **svin** kan förvaras skilt på gården eller tillsammans med kadaver av svin.

Hudar och skinn behöver inte sändas till kadaverinsamling någonstans i Finland, utan de kan antingen grävas ner, användas för gårdens eget bruk eller säljas för till exempelvis tekniskt bruk. Innehållet i matsmältningskanalen kan spridas ut på marken i hela Finland.

3.2.2. Spårbarhet

Uppsamling av slaktbiprodukter beställs från Honkajoki Oy på samma sätt som uppsamling av kadaver. Då beställningen görs ska man då det gäller uppsamling av slaktbiprodukter av svin meddela mängden material som sänds till uppsamling i kilogram, och då det gäller idisslare meddelas antalet djur som slaktbiprodukterna kommer från. Idisslarnas EU-signum ska också meddelas. Om beställningen görs via Honkajoki Oy:s webbsidor ifylls ovan nämnda uppgifter på beställningsblanketten.

I samband med avhämtningen av slaktbiprodukterna ifylls en avhämtningsblankett på vilken ovan nämnda uppgifter ifylls. Slaktade idisslares örönmärken ska tas tillvara och ges till uppsamlaren i samband med avhämtningen av slaktbiprodukterna. Örönmärkets nummer antecknas också på avhämtningskvittot.

Anvisning för gårdar med produktionsdjur om bortskaffande av biprodukter från hemslakt

3.2.3 Uppsamling tillsammans med kadaveruppsamling och bortskaffande vid bearbetningsanläggningen

Uppsamlingen kan endast skötas av en registrerad företagare.

Material **från idisslare** kan inte samlas in tillsammans med kadaver av idisslare. *En skild avdelning för uppsamling av slaktbiprodukter har planerats för bilar som sköter uppsamling av kadaver, för att på så sätt kunna hålla materialet i fråga skilt från kadavren.* Slaktbiprodukter av idisslare bearbetas i bearbetningsanläggningar för kategori 1-material tillsammans med kadaver från idisslare och TSE-riskmaterial från slakterier. Materialet finfördelas i bearbetningsanläggningen och upphettas till en temperatur på 133 °C vid ett tryck på 3 bar i 20 minuter. Materialet förstörs därefter på annan plats genom förbränning.

Slaktbiprodukter av **svin** kan sändas till Honkajoki Oy:s bearbetningsanläggning för kategori 2-material i samband med insamling av kadaver av svin och fjäderfå. Slaktbiprodukterna bland kadavren går vid anläggningen till bearbetningsprocessen tillsammans med hela kadaver. Bearbetningsprocessen är densamma som för slaktbiprodukter av idisslare. Slutprodukten från svin kan användas som råvara i gödselmedel eller pälsdjursfoder.

3.2.2 Uppsamling till en anläggning som bedriver mellanhantering

Slaktbiprodukter kan också samlas upp eller sändas från olika gårdar till ett gemensamt lagringsställe, t.ex. en nerkyld container, varifrån de sedan sänds till bearbetningsanläggningen. I containern kan om så önskas sättas slaktbiprodukter av både svin och idisslare, och då sänds hela partiet till Honkajoki Oy:s bearbetningsanläggning för kategori 1-material. Ett sådant lagringsutrymme ska vara godkänt som anläggning för mellanhantering, vars godkännande och övervakning länsveterinären ansvarar för.

Det är inte tillåtet att sända slaktbiprodukter från gårdarna tillsammans med exempelvis biprodukter från ett närliggande slakteri, om inte slakteriet är en godkänd anläggning som bedriver mellanhantering.

3.3. Förbränning

Det är möjligt att förbränna biprodukter från hemslakt i gårdens förbrännings- eller samförbränningsanläggning, men då ska förbränningen uppfylla de krav på avfallsförbränning som förtecknas i statsrådets förordning 362/2003. Förordningen föreskriver bland annat om gränsvärden för utsläpp till luften och om mätning av dem. Sådana förbränningsanläggningar hör till miljöministeriets förvaltningsområde och miljöförvaltningsmyndigheterna beviljar tillstånd för deras verksamhet. En sådan verksamhet vid en förbrännings- eller samförbränningsanläggning kräver inte godkännande enligt biproduktförordningen. Information om det tillståndsförfarande som krävs för verksamheten och de krav som fastställts för förbränning ges av miljöförvaltningsmyndigheterna.

Enheten för djurens hälsa och välfärd

Anvisning för gårdar med produktionsdjur om bortskaffande av biprodukter från hemsakt

4. Kostnader

Producenten svarar för alla kostnader som orsakas av uppsamling och bortskaffande av slaktbiprodukter.

5. Ytterligare information

Information om anmälan om hemsakt:

http://www.evira.fi/portal/se/djur/djurskydd_och_djurhallning/markning_och_registrering/notkreatur/

Nedgrävning av biprodukter från hemsakt på avlägsna områden:

http://www.evira.fi/portal/se/evira/sakenheter/animaliska_biprodukter/nedgravning/

Honkajoki Oy ger mera detaljerad information om insamling av slaktbiprodukter, bearbetningsprocesser och prissättning.

www.honkajokioy.fi

Karta över uppsamlingsområdet av kadaver från idisslare:

http://www.evira.fi/files/attachments/fi/sivutuotteet/nauta_biisoni_lammas_vuohi.pdf

Karta över uppsamlingsområdet av kadaver från svin:

http://www.evira.fi/files/attachments/fi/sivutuotteet/siat_ja_siipikarja.pdf